

Fungující národní systém ochrany měkkých cílů Ministerstvo vnitra ani po osmi letech nevytvořilo. Aktivita se zvýšila až po útoku v roce 2023

9.2.2026 - | Nejvyšší kontrolní úřad

Ani po osmi letech nevytvořilo Ministerstvo vnitra (MV) fungující národní systém ochrany měkkých cílů, jak předpokládala „Koncepce ochrany měkkých cílů pro roky 2017-2020“. MV neplnilo svoji koordinační roli a ze čtyř pilířů, na nichž měl být systém založen, splnilo pouze dva. MV nevypracovalo ani navazující koncepci pro další období a naopak v roce 2021 podporu ochrany měkkých cílů utlumilo. Ke zvýšení aktivity ze strany MV, ale i dalších resortů, vedl až tragický útok na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy (FF UK) v prosinci 2023. Ukázala to kontrolní akce NKÚ zaměřená na ochranu měkkých cílů v letech 2021 až 2025, která navázala na kontrolu z roku 2021. Kromě MV byly kontrolovány rovněž Ministerstvo kultury, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) a Ministerstvo zdravotnictví (MZD). Mezi měkké cíle patří např. školy, nemocnice, nákupní centra či kulturní akce, tedy místa s vysokou koncentrací osob náchylná k teroristickým či násilným útokům.

Podle NKÚ neplnilo MV svoji koordinační roli, zejména v oblasti financování ochrany měkkých cílů. Po roce 2021 mělo MV vyhodnotit neinvestiční program a na základě jeho výsledků rozhodnout o pokračování podpory, a to jak investiční, tak neinvestiční. To se však nestalo – například nový investiční program, který by zahrnoval nákupy bezpečnostních prvků a modernizaci stávajících (např. kamerových systémů), nebyl navržen. Vlastníci a provozovatelé měkkých cílů přitom opakovaně žádali o zřízení programu, neboť financování bezpečnostních opatření je pro ně příliš nákladné a nedostatek prostředků představuje významné riziko při zvyšování odolnosti a připravenosti. Tento závěr potvrdily výsledky dotazníkového šetření NKÚ*, z něž mj. vyplynulo, že každá čtvrtá základní a střední škola již zaznamenala bezpečnostní incident, nejčastěji ve formě vyhrožování bombovým útokem.

Nesplnění koordinační role MV se projevilo i v oblasti identifikace nejohroženějších měkkých cílů, které by měly být připraveny na případný útok. Protože MV nezpracovalo metodický postup jejich identifikace, aktuální přehled těchto cílů chybí.

Tři roky a čtyři měsíce neexistoval aktivní konzultační orgán, který by zajišťoval systematickou komunikaci a nastavoval směr podpory ochrany měkkých cílů v ČR. Tím byl do prosince 2021 stálý poradní sbor MV. Jeho funkci převzala až nová mezíresortní pracovní skupina zřízená na konci roku 2024 a poprvé zasedající v dubnu 2025. Vzdělávací činnost MV pro pracovníky bezpečnostních institucí a odbornou veřejnost se v letech 2022 a 2023 nekonala a byla obnovena až v roce 2024, tedy po útoku na FF UK.

MV nesplnilo ani úkol začít do roku 2020 rozesílat varování vybraným zástupcům měkkých cílů. V lednu 2022 MV uvedlo, že splnění úkolu brání nedostatek legislativní opory, konkrétně absence povinnosti vlastníků a provozovatelů měkkých cílů aktualizovat kontaktní údaje. Úkol poté ministerstvo nahradilo využitím „jednotného systému varování a vyznění“, který má být postupně transformován do systému Cell Broadcast s plánovaným spuštěním v letošním roce.

Aktivita kontrolovaných ministerstev se výrazně zvýšila po útoku na FF UK. MV i ostatní resorty navrhly a v některých případech i učinily řadu opatření ke zvýšení informovanosti i připravenosti na případný útok včetně napadení aktivním střelcem. Např. MŠMT, které už od roku 2022 financovalo vlastní program s opatřeními k posílení bezpečnosti škol, zvýšilo dotaci ze 130 mil. Kč o dalších 200 mil. Kč a vydalo „Minimální standard bezpečnosti“. Podle dotazníkového šetření NKÚ zná tento standard 95 % základních a středních škol. MZd zase např. zajistilo aktualizace traumatologických a krizových plánů nemocnic. Kontrola NKÚ nicméně ukázala, že řada opatření je stále v přípravě a jejich realizace se uskuteční až v následujících letech.

Odbor komunikace

Nejvyšší kontrolní úřad

* NKÚ zaslal dotazník vlastníkům a provozovatelům měkkých cílů v období od 17. března do 4. dubna 2025. Z oslovených 6 142 subjektů – škol (včetně vysokých), kulturních zařízení a nemocnic – odpovědělo 2 953, tedy 48 %. NKÚ se dotazoval zejména na zkušenosti s bezpečnostními incidenty, na opatření, která vlastníci a provozovatelé podnikají ke zvýšení ochrany, na způsoby financování těchto opatření a na to, zda využili bezpečnostní dokumenty financované z neinvestičních programů.

<https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/fungujici-narodni-system-ochrany-mekkyh-cilu-mini-sterstvo-vnitra-ani-po-osmi-letech-nevytvorilo--aktivita-se-zvysila-az-po-utoku-v-roce-2023-id15411>